

BESLUIT van GS van Utrecht

DATUM	20 juli 2023	TEAM	Vergunningverlening Natuur en Landschap
ZAAKKENMERK	Z2023-00000742	REFERENT E	Servicebureau
NUMMER	D2023-00011470	DOORKIESNUMMER	030-2589111
UW BR EF VAN	21 september 2022	FAX	030-2589112
UW NUMMER	Niet van toepassing	E-MA LADRES	Servicebureau@provincie-utrecht.nl
BIJLAGE(N)	- Verzoek tot intrekking	ONDERWERP	Definitief besluit naar aanleiding van een verzoek tot intrekking

Bij brief van 21 september 2022, ontvangen op 22 september 2022, heeft u bij ons, namens Historische Kring Tussen Rijn en Lek, het "*Verzoek voorkomen verslechtering Kolland en Overlangbroek*" ingediend. Hierin verzoekt u ons om onmiddellijk de noodzakelijke passende maatregelen te nemen zoals beschreven in het rapport "*Verslechtering van het habitatype H91E0C in het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek: een ecologische en juridische analyse*" van de heren R.P. Baayen en W. Verheugt van de werkgroep Kromme Rijnkorridor.

Uw verzoek bestaat juridisch gezien uit de volgende onderdelen:

A) Handhavingsverzoek op grond van artikel 2.7, tweede lid, van de Wet natuurbescherming (het eerste en derde opsommingsteken, zoals in uw verzoek van 21 september 2022 weergegeven onder het kopje 'Verzoek om het nemen van passende maatregelen').

B) Verzoek tot het krachtens artikel 5.4 van de Wet natuurbescherming (gedeeltelijk) intrekken van natuurvergunningen van de ten aanzien van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek omliggende projecten totdat de kritische depositiewaarde op alle plekken in het desbetreffende Natura 2000-gebied is behaald (het tweede opsommingsteken, zoals in uw verzoek van 21 september 2022 weergegeven onder het kopje 'Verzoek om het nemen van passende maatregelen').

C) Verzoek tot het nemen van maatregelen in verband met het grondwaterpeil en terreinbeheer op grond van de aanschrijvingsbevoegdheid van artikel 2.4 van de Wet natuurbescherming (het vierde en vijfde opsommingsteken, zoals in uw verzoek van 21 september 2022 weergegeven onder het kopje 'Verzoek om het nemen van passende maatregelen').

Dit besluit ziet alleen op uw verzoek tot het (gedeeltelijk) intrekken van natuurvergunningen (B) en betreft dus géén besluit over uw handhavingsverzoek (A) en/of uw verzoek om maatregelen te nemen in verband met het grondwaterpeil en terreinbeheer (C).

Voor zover uw verzoek geen betrekking heeft op het (gedeeltelijk) intrekken van vergunningen, is dit behandeld in afzonderlijke besluitvorming.

I. Besluit

Uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking wordt afgewezen.

II. Ontvankelijkheid

Gelet op de statutaire doelstellingen en feitelijke werkzaamheden van Historische Kring Tussen Rijn en Lek, is sprake van belanghebbendheid en zodoende ontvankelijkheid.

III. Procedure

Uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking is afgehandeld met toepassing van de uniforme openbare voorbereidingsprocedure zoals beschreven in paragraaf 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht.

IV. Beoordeling

Voor de intrekking van natuurvergunningen is het toetsingskader zoals geformuleerd in artikel 5.4, eerste en tweede lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb) van toepassing.

Vooropgesteld zij dat het instrument van intrekken van vergunningen niet is bedoeld als een mogelijkheid van integrale herbeoordeling van alle reeds verleende natuurvergunningen. Een vergunninghouder mag aan een onherroepelijke vergunning immers rechtszekerheid ontleen. Daarom moet er sprake zijn van bijzondere omstandigheden voordat wij overgaan tot het intrekken van een vergunning.

Omdat in uw verzoek niet wordt onderbouwd waarom de intrekkingsgronden uit artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb van toepassing zijn, wordt daar in dit besluit niet verder op ingegaan.

Artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn bepaalt dat er passende maatregelen genomen moeten worden om ervoor te zorgen dat de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen.

Op grond van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb wordt een natuurvergunning ingetrokken wanneer dit nodig is (als passende maatregel) ter uitvoering van artikel 6, tweede lid, van de Habitatrichtlijn.

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Afdeling) heeft bij uitspraak van 20 januari 2021, ECLI:NL:RVS:2021:71 (Logtsebaanuitspraak), uiteengezet wanneer dit het geval is. Kort en goed blijkt hieruit het volgende:

- Daar waar hoge stikstofbelasting leidt tot verslechtering van natuurwaarden zijn passende maatregelen nodig, die onder meer gericht zijn op de daling van de stikstofdepositie in het betrokken Natura 2000-gebied;
- De intrekking van een natuurvergunning voor een activiteit die bijdraagt aan die verslechtering, is een dergelijke passende maatregel;
- Bij de keuze welke passende maatregelen nodig zijn, komt het bevoegd gezag beoordelingsruimte toe;
- Alleen als intrekking van een natuurvergunning de enig mogelijke passende maatregel is, moet het bevoegd gezag daartoe overgaan;
- Als er ook nog andere passende maatregelen getroffen kunnen worden, mag intrekking achterwege blijven. Wel moet dan inzichtelijk worden gemaakt met welke maatregelen uitvoering wordt of zal worden gegeven aan de noodzakelijke daling van stikstofdepositie binnen een afzienbare termijn.

Passende maatregelen

Vooropgesteld wordt dat in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek stikstofgevoelige natuurwaarden overbelast zijn, en dat er dus passende maatregelen nodig zijn.

Wij menen echter dat er voldoende andere passende maatregelen getroffen zijn en worden ter voorkoming van verslechtering van de stikstofgevoelige natuurwaarden in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek, waardoor (gedeeltelijke) intrekking van natuurvergunningen niet nodig is.

Niet alleen de mate van stikstofuitstoot bepaalt de staat van de natuur. Zo zijn waterkwaliteit en waterkwantiteit, de verbondenheid van habitats en de grootte van leefgebieden voor soorten onder andere belangrijke condities voor de kwaliteit van natuur. Naast het reduceren van stikstofuitstoot bij de bron zijn er verschillende natuurmaatregelen mogelijk om te werken aan de instandhoudingsdoelen van Natura 2000-gebieden, zoals het verhogen van de grondwaterstand, het ontsnipperen van natuur of het vergroten van natuurareaal.

De aanpak van het stikstofvraagstuk bestaat daarom uit maatregelen gericht op natuurherstel en natuurbehoud, bronmaatregelen die de uitstoot en depositie van stikstof reduceren als ook een inzet op de ruimtelijke inrichting. Afhankelijk van de gebied specifieke situatie zal moeten blijken welke mix aan maatregelen het meeste effect sorteert.

In het vastgestelde Beheerplan Kolland & Overlangbroek 2019-2025 zijn in hoofdstuk 4 verschillende herstelmaatregelen uitgewerkt.¹ Het effect van verschillende drukfactoren zoals verdroging, essentaksterfte en stikstofdepositie versterkt elkaar. Door middel van een verbeterde hydrologische huishouding is en wordt verdroging tegengegaan waardoor het gebied beter bestand is tegen de overige drukfactoren. Binnen de deelgebieden worden daarom, ten behoeve van het tegengaan van verzuring en vermesting als gevolg van stikstofdepositie, hydrologische maatregelen uitgevoerd met als doel de grondwaterstand te verhogen en de afvoer van overtollig zuur (regen)water te verbeteren. Zodoende is en wordt een hydrologische scheiding aangebracht tussen het agrarische gebied en de natuurgebieden. Deze vastgestelde maatregelen² die ertoe leiden dat bestaande natuurwaarden worden behouden, uitgebreid of verbeterd, zijn inmiddels uitgevoerd of worden in de komende jaren verder uitgevoerd. In 2022 zijn binnen dit kader twee peilbesluiten vastgesteld welke betrekking hebben op het gebied.³

Op 1 juli 2021 is de Wet stikstofreductie en natuurverbetering in werking is getreden. Sindsdien bevat de Wnb duidelijke doelstellingen: in 2025 moet ten minste 40% van het totaal aantal hectares stikstofgevoelige habitats in Natura 2000-gebieden onder de kritische depositiewaarde zitten, in 2030 tenminste 50% en in 2035 ten minste 74%. Dit zijn harde resultaatsverplichtingen in welk verband wordt verwezen naar artikel 1.12a van de Wnb. Daarbij is het einddoel dat de instandhoudingsdoelstellingen van de stikstofgevoelige natuurwaarden worden behaald. Daarom zal het Programma stikstofreductie en natuurverbetering ook zien op maatregelen die nodig zijn voor het bereiken van de instandhoudingsdoelstellingen van de stikstof gevoelige habitats, in welk verband wordt verwezen naar artikel 1.12b van de Wnb.

Voor het bereiken van de reductiedoelstelling in 2030 is op 24 april 2020 een structureel maatregelenpakket vastgesteld, voor een totaalbedrag van ruim € 5 miljard. Dit maatregelenpakket is terechtgekomen in het Programma stikstofreductie en natuurverbetering, dat op 11 december 2022 is vastgesteld. Deze maatregelen zorgen voor een stikstofdepositiereductie binnen de bandbreedte van 103-180 mol/ha/jaar in 2030. Met het Programma stikstofreductie en natuurverbetering kan de resultaatsverplichting van 50% in 2030 worden behaald.

De maatregelen zijn deels al in uitvoering. Zo zijn, en worden, er regelingen opengesteld om bedrijven die voor (veel) stikstofdepositie zorgen aan te kopen. Deze regelingen worden in samenwerking met de provinciale bevoegde gezagen uitgevoerd en zorgen ook in Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek voor de nodige depositiedaling. Ook in de provincie Utrecht (en Gelderland) zijn er veehouderijen die geïnteresseerd zijn in vrijwillige opkoop door de overheid. De Landelijke beëindigingsregeling veehouderijlocaties is eveneens gestart.

Ondanks dat het kabinet inmiddels is afgetreden, blijkt uit het in december 2021 gepubliceerde Coalitieakkoord dat er nog eens extra zal worden geïnvesteerd in de oplossing van de stikstofproblematiek. Daarvoor wordt een transitiefonds van circa 25 miljard beschikbaar gesteld.⁴ Oftewel: er zullen nog meer maatregelen worden getroffen ter reductie van de stikstofdepositie.

Momenteel wordt voor elk Natura 2000-gebied een gebiedsplan opgesteld, waarin de benodigde maatregelen gebiedsgericht zijn uitgewerkt. In dat verband wordt verwezen naar artikel 1.12fa van de Wnb. Vooruitlopend daarop is door de provincie Utrecht op 23 maart 2022 het Handelingskader gebiedsgerichte aanpak stikstof vastgesteld.⁵ Op 1 juli 2023 heeft de provincie Utrecht haar gebiedsplan, het Utrechts Programma Landelijk Gebied (hierna: UPLG)⁶, in concept ingediend bij het Rijk. In dit document wordt beschreven hoe de provincie Utrecht werkt aan een vitaal landelijk gebied, waarin een gezonde natuur, een klimaatbestendig landschap en een economisch rendabele en duurzame landbouw hand in hand gaan. Het uiteindelijke UPLG zal, na diverse participatiemomenten voor de belanghebbenden en besluitvorming door Provinciale Staten, in het voorjaar van 2024 definitief worden vastgesteld.

De (herstel)maatregelen en de Gebiedsgerichte aanpak ter reductie van stikstofdepositie zijn en worden getroffen met het doel om de (dreigende) verslechtering van de natuurkwaliteit van stikstofgevoelige habitats te voorkomen of te herstellen, en zijn daarom passende maatregelen. Dat de maatregelen ook bijdragen aan het behalen van de instandhoudingsdoelen en wellicht ook als instandhoudingsmaatregel zouden kunnen worden aangemerkt, doet hieraan niet af. Daarnaast zijn het geen maatregelen die verbonden zijn aan een natuurbelastend initiatief en

¹ <https://www.bij12.nl/wp-content/uploads/2019/02/Beheerplan-Kolland-en-Overlangbroek.pdf>.

² Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden, 11 oktober 2016. Projectplan Waterwet Aanleg waterstaatswerken landgoed Kolland.

³ <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR680269/1> en <https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR272326/5>.

⁴ Zie het Coalitieakkoord "Omzien naar elkaar, vooruitkijken naar de toekomst", te raadplegen via de volgende link: <https://www.kabinetformatie2021.nl/documenten/publicaties/2021/12/15/coalitieakkoord-omzien-naar-elkaar-vooruitkijken-naar-de-toekomst>.

⁵ Het Handelingskader is te raadplegen via de volgende link: <https://www.provincie-utrecht.nl/sites/default/files/2022-04/Handelingskader%20programma%20aanpak%20stikstof%2C%20december%202021.pdf>.

⁶ Het UPLG is te raadplegen via de volgende link: <https://www.stateninformatie.provincie-utrecht.nl/documenten/5-juli-2023-eindconcept-UPLG-1-Ooofdocuemnt-versie-voor-minister.pdf>.

dus geen beschermingsmaatregelen. Ook is duidelijk wanneer de maatregelen zijn uitgevoerd of nog zullen worden uitgevoerd, alsmede wat het effect is van die maatregelen.

Zodoende is er voor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek een concreet tijdspad met concrete maatregelen en doelstellingen zodat vooralsnog van intrekking op grond van artikel 5.4, tweede lid, van de Wnb kan worden afgezien.

Kritische depositiewaarde

Habitattype H91E0C vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen) is het enige habitattype waarvoor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek is aangewezen. Volgens AERIUS Calculator, versie 2022, welke sinds 22 januari 2023 beschikbaar is, blijkt dat voor Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek de kritische depositiewaarde (1.857 mol/ha/jaar) voor het habitattype H91E0C slechts op 1 hexagoon wordt overschreden. Daarbij gaat het om hexagoon 4207091 (coördinaten x:154641 y:444607).

Voorts geldt dus dat ten aanzien van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek reeds andere maatregelen zijn en worden getroffen waarbij (gedwongen) intrekking van natuurvergunningen momenteel niet nodig wordt geacht als zijnde passende maatregel.

Natuurdoelanalyses

Voor ieder in het Programma stikstofreductie en natuurverbetering opgenomen Natura 2000-gebied wordt een natuurdoelanalyse opgesteld.

Een natuurdoelanalyse beschrijft hoe het gaat met de natuur in een gebied, of en welke problemen er zijn en in welke richting maatregelen nodig zijn om de natuur weer gezond te maken. Provincies gebruiken deze analyses bij de gebiedsgerichte aanpak voor het halen van de doelen op het terrein van natuur, stikstof, klimaat en waterkwaliteit. De uiteindelijke natuurdoelanalyses zullen worden getoetst door de Ecologische Autoriteit.⁷ In de desbetreffende natuurdoelanalyse is aangegeven in hoeverre de beoogde gebiedsdoelen voor het Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek met de genomen en voorziene te nemen maatregelen worden gehaald. Omdat de natuurdoelanalyse van Natura 2000-gebied Kolland & Overlangbroek nog niet definitief is getoetst door de Ecologische Autoriteit, is deze niet betrokken bij de beoordeling van uw verzoek tot (gedeeltelijke) intrekking.

V. Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn geen zienswijzen ontvangen.

VI. Wijzigingen ten opzichte van het ontwerpbesluit

Ten opzichte van het ontwerpbesluit is in de derde alinea van hoofdstuk IV. Beoordeling een inhoudelijke wijziging aangebracht. Naar aanleiding van een zienswijze op een soortgelijk ontwerpbesluit, is namelijk duidelijk geworden dat de intrekkingsgronden uit artikel 5.4, eerste lid, van de Wnb van toepassing zouden kunnen zijn. Omdat in uw verzoek echter niet wordt onderbouwd waarom deze intrekkingsgronden van toepassing zijn, wordt daar in dit besluit niet verder op ingegaan.

Ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn in de derde tot en met zesde alinea van pagina 3 van dit besluit een aantal inhoudelijke wijzigingen aangebracht, zodat hetgeen daarin is opgenomen aansluit bij de actualiteit.

Ten opzichte van het ontwerpbesluit zijn voor het overige geen inhoudelijke wijzigingen aangebracht.

VII. Beroep

Indien u zich niet kunt verenigen met dit besluit kunt u een beroepschrift indienen bij de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. Hiervoor zijn griffierechten verschuldigd. De termijn voor het indienen van een beroepschrift bedraagt zes weken en vangt (na publicatie) aan op de dag na terinzagelegging.

Het beroep kan worden ingesteld door:

- belanghebbenden;
- niet-belanghebbenden die tijdig hun zienswijze over het ontwerpbesluit naar voren hebben gebracht of geen zienswijze naar voren hebben gebracht maar die dat redelijkerwijs niet kan worden verweten.

⁷ De werkwijze van de Ecologische Autoriteit is te raadplegen via de volgende link: <https://www.ecologischeautoriteit.nl>.

Het besluit wordt onherroepelijk nadat de termijn voor het indienen van een beroepsschrift ongebruikt is verstreken. Het instellen van beroep schorst de werking van het besluit niet. Indien onverwijld spoed dit vereist, kunt u naast het instellen van beroep een verzoek om een voorlopige voorziening indienen bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland, Sector bestuursrecht, postbus 16005, 3500 DA Utrecht. In dat geval treedt het besluit niet in werking voordat op dit verzoek is beslist. Griffierechten zijn hiervoor opnieuw verschuldigd. Titel 8.3 van de Algemene wet bestuursrecht is van toepassing.

VIII. Overleg en informatie

Voor meer informatie verwijzen wij u naar onze website www.provincie-utrecht.nl. Als u vragen heeft over de procedure en de inhoud, kunt u contact opnemen met ons Servicebureau via servicebureau@provincie-utrecht.nl, of op telefoonnummer 030-2589111.

IX. Verzending

Dit besluit wordt verzonden aan:

- Historische Kring Tussen Rijn en Lek.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zoveel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarbij van belang. Daarom is een afschrift van dit besluit tevens gezonden aan de in dit geval van belang zijnde bestuursorganen.

Een afschrift van dit besluit wordt verzonden aan:

- Gemeente Utrechtse Heuvelrug;
- RUD Utrecht.

Tevens wordt dit besluit gepubliceerd op: <https://www.officielebekendmakingen.nl>.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,
b.a.

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving